

Instrucció del Degà de la Facultat de Magisteri al voltant de les mesures extraordinàries per a organitzar la docència i l'aprenentatge a distància en els graus

No cal dir que no hi ha cap possibilitat de substituir sense minva el nostre servei docent quotidià, basat en la presencialitat, en el contacte personal diari amb el nostre alumnat, en eixe tret tan humà que ens fa dependre del conreu d'unes relacions socials saludables i continuades. No obstant això, la nostra responsabilitat ens obliga a conciliar el dret del nostre estudiantat a seguir formant-se, i proporcionar-los una alternativa acceptable que pugua minimitzar els efectes educatius perniciosos del confinament que ens exigeix la situació d'alarma. L'adopció d'un model alternatiu al presencial per a l'ensenyament i l'aprenentatge requerirà, sens dubte, d'un període d'adaptació per al qual s'aporta aquest conjunt de recomanacions i directrius que a continuació us detalle.

- Convindrà començar per determinar els continguts de cada assignatura considerats imprescindibles per què l'alumnat pugua adquirir les competències generals i específiques adscrites a cadascuna d'elles: en el cas d'assignatures amb més d'un grup d'estudiants i/o amb diferents professors en un mateix grup, hauran necessàriament de ser consensuats per cadascun dels docents responsables. Aquests continguts hauran d'ajustar-se bé a la dedicació prevista pendent del segon semestre del nostre calendari oficial: com també les activitats docents que permeten abordar-los, això com les tasques que d'aquestes se'n deriven, que hauran de limitar-se a les hores setmanals de dedicació prevista per a cada assignatura. Cal tindre present en tot moment que, en una classe presencial en les nostres aules, l'estudiantat sempre estarà en millors condicions de rendiment intel·lectual d'allò que pugua fer aïllat des del seu lloc de confinament, i això haurà d'indicar-nos que la flexibilitat i la comprensió, sempre bones conselleres, hauran d'estar més presents que mai en les nostres decisions docents.
- Una vegada determinats els continguts essencials del que resta de cada assignatura, convé seleccionar els recursos idonis per a abordar-los a distància (llibres, articles, presentacions i apunts personals, exercicis i solucionaris, recursos de lliure accés a internet, etc.) Ací també, de nou, hauran de compartir i acordar entre el professorat de cada grup, o dels distints grups de les assignatures, els recursos que es posaran a disposició del nostre alumnat. No cal dir que en aquestes tasques d'harmonització sempre difícils, però ara tan necessàries, el paper dels coordinadors d'assignatura, curs i títol és molt important, i us convida a que, amb tota la discussió acadèmica que estimeu

convenient, acabeu per convindre amb ells els acords necessaris per a aquesta situació tan especial trobe els menors entrebancs possibles.

- Hauran de comunicar-se als nostres estudiants els acords presos tant sobre els continguts essencials que cal treballar en aquest període, com sobre els recursos didàctics a emprar, i convé allunyar aquestes comunicacions en el temps del semestre, segons ho fariem en situació de normalitat. Ajudarà l'establiment d'un cronograma, ja que una descàrrega completa de tot el que es pretén treballar al llarg del que queda de semestre pot provocar una sensació d'aclapament especialment inconvenient en aquests moments d'un cert desequilibri psicològic. La eina fonamental en aquestes tasques és Aula Virtual, i agrupar per temes (continguts obligatoris, material complementari, exercicis, solucionaris, etc.) allò que s'inclou resultarà clarificador. A més d'allotjar en Aula Virtual activitats i recursos diversos com habitualment hem vingut fent, s'ha inclòs ara una activitat anomenada "Videoconferència" que pot permetre una certa presencialitat virtual; que, sens dubte, serà agraïda, ja que permet veure'ns les cares i escoltar-nos les veus, una mena de *delicatessen* en aquests temps de confinament. Si bé permet fins a 250 connexions simultànies, no estimo convenient que s'empren de manera generalitzada per a fer classes en línia, atès que consumeix molts recursos i que ja ha hi ha diferents conselleries d'educació els sistemes de les quals no han suportat la demanda. No obstant això, pot mostrar-se útil en les tasques de coordinació entre els diferents col·lectius, així com en les comunicacions grupals en departaments, comissions, deganat, etc.
- Per a les classes que s'estime convenient impartir en línia, amb "presencialitat virtual", es recomana que es graven perquè queden a disposició de tothom a Aula Virtual, la qual cosa permet flexibilitzar horaris i evita desconexions involuntàries que puguen convertir-les en una experiència frustrant. Els que estiguen familiaritzats amb la ferramenta PowerPoint, sabeu que ofereix la possibilitat de gravar la presentació amb diapositives tot incloent la nostra veu i la nostra imatge, si així ho estíem convenient; també ofereix la possibilitat de gravació de pantalla, d'aquesta manera obtindrem una gravació completa de quant es mostre en la pantalla del nostre ordinador -o en part d'aquesta-, inclosos nosaltres mateixos i la nostra veu. Hi ha molts tutorials senzills a disposició en la Xarxa per a l'aprenentatge d'aquestes eines, que són accessibles en un ús bàsic (en <https://www.uv.es/magisteri> trobareu una entrada que els reuneix).
- Els que estíem en qualsevol cas la conveniència de fer classes amb presencialitat virtual i en directe, heu de tindre clar que els vostre alumnat té disponibles i habilitades les corresponents eines informàtiques, i haureu de cenyir-vos a impartir-les exclusivament en l'horari regular establert i vigent en aquest semestre per a les vostres classes presencials; d'una altra manera, podria generar-se un caos des de la millor de les intencions. La Universitat ha reunit en el portal UVonline (www.uv.es/uvonline) les ferramentes que posa a la nostra disposició: com també ha inclòs en Angela, per al nostre alumnat, la forma de descarregar el paquet Microsoft Office 365 i l'habilitació per a que

disposen d'un terabyte d'emmagatzemament per mitjà de l'aplicació OneDrive del mateix proveïdor (<https://angela.uv.es/x/VrHV>). Feu coneixedor al vostre alumnat que ho necessite.

- La comunicació individual amb l'alumnat haurà de realitzar-se per la via del correu electrònic oficial, ja que el servidor compleix funcions de fedatari. Les tutories en grup, fins i tot les individuals si així ho estimeu, també podrien establir-se mitjançant l'activitat "Videoconferència" disponible en Aula Virtual, i per a això haureu d'establir uns horaris de conveniència que us recomane que cenyiu als vigents del semestre per a les classes presencials i les permanències, la qual cosa evitarà col·lisions entre diferents accions docents programades des de diferents assignatures per al mateix alumnat.
- Sobre l'avaluació i la qualificació, és fàcil concedir que davant d'una situació excepcional caldrà també adoptar ací alternatives no presencials per a allò que, d'altra banda, estem acostumats a fer: projectes, treballs, presentacions, informes i la resta de formes de deixar constància dels treballs del nostre alumnat. Sempre la lectura i l'escriptura són ferramentes essencials per a mestres, i estimo que aquesta és una ocasió particularment idònia per a posar-ho de manifest en les tasques que els demanem per a donar compte del seu progrés com a universitaris i com a professionals del magisteri. En tot cas, en els processos de l'avaluació i la qualificació de les assignatures, hauran de tindre's molt present les circumstàncies especials de la no presencialitat, i és la meua recomanació encarida que es coordinen i acorden especialment entre tot el professorat responsable de cada assignatura, tot ajustant-se a l'excepcionalitat. Només en aquells casos en els quals no resulte possible, i sempre en espera de que s'ature l'estat d'alerta i es pugui tornar a la normalitat, es podran restablir les proves d'avaluació presencials previstes en el calendari acadèmic, sempre ajustades a la situació excepcional en què s'haurà impartir la docència en l'actual semestre.
- Sobre les actes de qualificacions, es mantenen els terminis establerts, i cada professor haurà d'omplir les seues, deixant-les en estat de signatura en la corresponent aplicació, i comunicant el seu alumnat els resultats de les corresponents revisions, com habitualment. La impressió en paper oficial de les actes en estat de signatura, així com la seua signatura física per cada responsable es durà a terme quan la normalitat es restablisca, moment en el qual també es posaran al dia els expedients acadèmics des de la secretaria del centre.

No vull finalitzar sense fer referència a una obvietat: cal evitar accions que sobre-carreguen el nostre alumnat amb documents i tasques que no siguin essencials per a les competències establerts en les assignatures: igualment, convé mantindre una comunicació regular amb el nostre alumnat amb l'objectiu d'evitar la sensació d'abandó que, així mateix, els convida a deixar la disciplina acadèmica necessària per a traure endavant aquest semestre tan especial que se'ns ha presentat, i que,

vaja vosté a saber per què, m'ha recordat una vella lectura de John Dewey, que he rebuscat per casa, com no, per oferir-vos-la:

Ensenyar és comparable a la venda de mercaderies. Ningú pot vendre llevat que algú li compre. Faria el ridícul un comerciant afirmant que ha venut un muntó de béns que ningú li ha comprat. Però hi ha la possibilitat que hi haja professorat que pense que ha fet bé els seu treball ensenyant sense importar-li el que el seu alumnat haja après. L'equació que regeix entre l'ensenyament i l'aprenentatge és exactament la mateixa que regeix entre vendre i comprar.

John Dewey, 1933. *How We Think*. Lexington, Mass. (EUA), Heath & Co., pp. 34-35.

No oblide en cap moment que la responsabilitat acadèmica de les assignatures correspon als departaments i les seues àrees de coneixement, per la qual cosa, abans d'enviar-vos aquesta comunicació he consultat amb els vostres directors, i us comine que vos poseu a la seua completa disposició, tot ajudant amb fidelitat a què puguen sentir que la seua responsabilitat està sent satisfeta.

Rebeu una salutació ben cordial i cuideu-vos.

Óscar Barberá